

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. дпн Веселин Желязков Маргаритов
(Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”)

на дисертационен труд за присъждане на образователната и
научна степен „доктор”

в област на висше образование **1. Педагогически науки**
професионално направление **1.3. Педагогика на**
обучението по...

докторска програма Теория и методика на физическото
възпитание и спортната тренировка

Автор: Йоанис Константинос Тумбанис

Тема: Ефективност на обучението, оценяването и
категоризацията на съдиите по хоккей на трева

Научен ръководител: доц. Антонио Антонов, д-р

Предложеният за рецензия дисертационен труд е в обем от 169 страници. Структуриран е в четири глави.

Глава първа от разработката включваща 40 страници, авторът доста задълбочено в един добър научен стил извършва ретроспективен анализ на състоянието и проблемите които стоят пред специалистите по хокей на трева. Имайки предвид еволюцията на играта през последните години, господин Йоанис Тумбанис се спира на играта и нейното развитие през различни етапи, както и основните правила на нейното използване в практиката. Тук в един доста добър стил са посочени етапите през които преминава хокейната игра. С положителен знак авторът определя времевите граници наименованията, характерни особености на всеки един от тях. Това разбира се става чрез използването на 143 литературни източници имайки отношение по разглеждания проблем на дисертационния труд. От внимателното прочитане на самия труд става ясно, че те са много повече от посочените.

Особен интерес в литературния обзор представлява глава I.2.1.1. „Обучение и подготовка на съдиите по хокей на трева”. Тук веднага искам да отбележа, че работата би спечелила, ако в тази част авторът е ползвал и някои други автори свързани с процеса на обучението, както наши, така и чужди имайки отношение по разглеждания проблем. Богатия теоретичен материал дава възможност на автора да засегне един изключително важен въпрос, свързан със способностите и уменията на съдиите по хокей на трева. Безспорно без задълбочени теоретични знания за правилата на играта и настъпващите динамични промени в областта на съдийството, работата на специалистите в тази област не би била ефективна. Като цяло давам висока оценка на глава първа от разработката, свързан с теоретичните основи и развитието на хокейното съдийство.

Силно впечатление прави в разработката естественото извеждане на работната хипотеза от автора на дисертационния труд, а именно чрез проучване на съдийската система и на нейната ефективност ще разкрие основните слабости и пропуски в процеса на подготовката, категоризацията и оценяването на съдиите по хокей в България, което ще допринесе за разработването на нови методики и технологии за специализация на следващите поколения съдии, и възможност за по-добрата им реализация.

Глава втора от разработката, целта, задачите и методиката са поставени много ясно, коректно и прецизно. На базата на така поставената цел са

изведени шест основни задачи. Предложените математико-статистически методи са адекватни на така поставените цели и задачи и дават възможност на автора да извърши обективен анализ.

Една от най-важните части на разработката е глава трета, анализ на резултатите от изследването. Голяма част в нея се отделя на анкетното проучване извършено от автора и стигайки до важни изводи, както за теорията, така и за практиката. Тук доста подробно са анализирани възрастовите диапазони на нашите и чуждите спортни съдии. Добро впечатление прави факта, че макар и с несъществени разлики в някои отношения превъзхождат съдиите от чужбина. Извършената доста обемиста работа от страна на докторанта дават възможност да се разработи оригинална стратегия за развитието на микро, мезо и макро равнище на съдийството, както в наш, така и в международен аспект.

Когато става въпрос за развитието на спортното съдийство, то няма как да не отбележим въпроса свързан с психофизическата подготовка на съдиите. Използваните от автора тестове за диагностика дават възможност за оценка на цялостното психофизическо състояние на съдиите по хоккей. Единството между психическото и физическото, макар и в не много широк аспект е засегнато в дисертационния труд. Тук работата би спечелила, ако се изведат според нас някои корелационни модели между психическите и физическите показатели на готовността на съдиите.

От получените резултати в глава трета става ясно, че около 80% имат добра специална физическа подготовка. С положителен знак посочвам и средствата за нейното оптимизиране, посочено от автора, съобразени най-вече със специфичната дейност на съдиите по хоккей.

От фиг. 21 на дисертационния труд става ясно, че съществува голям резерв за подобряване на психофизическата подготовка чрез определени програми.

Въпросите, задачите и анализа в глава трета дават коректна информация за състоянието на съдийството в различните области. Една от основните задачи в дисертационния труд е да се изследва нивото на психическата подготовка на съдиите по хоккей.

Получените данни от психическите показатели са представени в графики и таблици. Интерес за спортните специалисти представлява табл. 21. На нея са показани резултатите от вариационния анализ на изследваните

психологически показатели на българските съдии и по-точно на съдиите от експерименталната група.

Резултатите от проведеното психологическо изследване ни дават възможност да изготвим психическия профил и характеристиката на настоящия елит на съдиите по хокей в България.

Изследваните български съдии имат основателно високи стойности на показателя за спортна увереност, което е фактор за успех, но същевременно имат и високи стойности на себепрепятстване или склонност на субективни спънки и препятствия.

Научните приноси могат да бъдат обобщени, както следва:

1. За първи път се реализира проучване на мнението на български и чуждестранни съдии за разкриване на водещите фактори, влияещи върху ефективността на основните процеси, свързани с израстването и реализацията им – обучение, подготовка, оценяване, категоризация и др. за първи път у нас е проведено научно изследване с комплексна насоченост – спортно-техническа, функционална, психологическа, с участие на водещи български и чуждестранни съдии за установяване на съществени фактори и причини, определящи ефективността на процеса на тяхната подготовка и реализация.
2. Обективизира се специфичната дейност на съдиите в състезателни условия както при съдийство в Олимпийската дисциплина – хокей, така и при неолимпийската – в зала. За първи път се прави психопрофил и характеристика на съдията по хокей в България.
3. Разкриват се основните слабости в подготовката на нашите съдии, причините, както и факторите за оптимизиране на процеса. Доказва се необходимостта от различен подход и методика на подготовка на съдиите в зала и на открито.
4. Разкриват се основни исторически периоди от развитието на съвременния хокей, свързани с еволюцията на формата – състезателните правила, и съдържанието – тактиката на играта.

При обстоятелството преглеждане на предложената документация не са констатирани нарушения. Спазени са изискванията на закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника към него, научните приноси и публикации на кандидата.

Заклучение:

Докторантът Йоанис Тумбанис притежава много добра теоретична и приложна подготовка, показал се е като добър изследовател и научен работник. В настоящият дисертационен труд се съдържат достатъчно и съществени научно-теоретични и приложни приноси за обогатяване на теорията и методиката на спортната наука.

Като имам предвид всичко това с пълна увереност давам своята положителна оценка и призовавам членовете на научното жури да подкрепят Йоанис Тумбанис за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

Рецензент:

/проф. д-р В. Маргаритов/

